DISSERTATIO DE PRINCIPUM IMPERII JURE, QUAM DIVINA FAVENTE & AUXILIANTE...

Ortolph Fomann, Georg Stephan Schelhase, Valenti Gonzaga

Illustrißimo, Celsißimoq; Principi ac Domino,

DN.

JOHANNI ERNESTO SENIORI,

Saxoniæ, Juliæ, Cliviæ & Montium Duci, Landgravio Thuringiæ, Marchioni Misniæ, Comiti Marcæ & Ravensburgi, Dynastæ in Ravenstein, DN. suo Clementissimo,

Dissertationem hancce inauguralem

Humillimè offert ac consecrando inscribit

RESPONDENS.

S. S. T. F.

Thesis I.

ROmanam Rempublicam varias formas gubernationum expertam esse, evincunt historiæ, & quidem diversorum Regiminum iisque Præfectorum magistratuum species refert Pomponius *l. 2. ff. de orig. J.* qui ut translatâ à Populo R. in Principem omni potestate nil proprii salvâ Majestate Principis potuerunt habere, multo minus in heredes transmittere; ita inde frustraneam operam illi mihi semper insumsisse visi sunt, qui nostros Principes, Duces, Comites, Magistratibus Romanis vel surrogare vel iisdem æquiparare saltem ausi fuerunt.

II.

Etsi enim Præfecti Prætorio potestas & auctoritas post Principē summa & in tantū aucta, ut appellari ab illo non potuerit, nec adversus illum peti restitutio in integrum nisi ab ipso *l. un. de off. Præf. Præt. l. 18. ff. de minor.* Potestas tamen hæc solum fuit officii & administrationis *l. 1. §. 5 ibi administrationes, C. de off. Præf. Præt. Afr. 1 1. C. de off. Præf. Præt.* imò ubi imperium declinare cœpit, nomen etiam mutatum, & qui antea Præfectus Prætorio, post magister stabuli cum imminutâ potestate appellatus est, *Pomponius Lætus de Magistr. R. c. 8. p. 92. Besold. in delib. Jur. ex lib. 1. Pandect. ad t. de off. præfect. præt.*

III.

Alia autem ratio quum sit modernorum Imperii Principum, qui veri sunt Domini terrarum & in suis territoriis supremum Jus, idque perpetuum & transmissibile habent, vul-

gò die Landsfürstliche Obrigkeit/ sonderbahre Hoheit/ vnd Oberbotmessigkeit/ atque proportione quâdam regalia & jura Majestatis exercent, & hæc quidem omnia expediunt, non jure officii, aut administrationis, sed proprio Marte & specie cujusdam αὐτοκρατορίας, igitur me non malè locaturum operam in diligentiore ejus inquisitione reor.

IV.

Quod quo facilius fiat, animus est, Principum nostrorum Jus, SS. Triade favente & auxiliante, pro ingenii modulo thesibus quibusdam delineare. Exhibiturus autem iisdem non quæ requirit hujus materiæ dignitas & amplitudo, sed quæ permittit ingenii tenuitas; sufficiat mihi si aliis ansam præbuero talia mecum communicandi, quæ à me impræsentiarum sperari nequeunt.

V.

Quamvis secundum Wehn. *in pract. observ. verbo* Landsfürstlicher Obrigkeit / & nomen & res der Landsfürstlichen Obrigkeit vnd Oberbotmessigkeit, nec ll. expressa, nec usu juris satis definita, aut certis limitibus circumscripta reperiatur, imò juri nostro planè incognita, & solis moribus introducta, variéque usurpata sit, attamen juxta Knichen *tr. de jure territorii c. 1. n. 147.* Jus Principum non incommodè videtur posse definiri, quod sit superioritas Principibus sublimi & regiâ Jdictionis lege, sub nomine & qualitate der LandsObrigkeit/ordinario & proprio Marte concessa.

VI.

Cum verò teste Philosophorum Principe definitio rectè cognosci non possit, nisi singula ex quibus constituitur sint etjam cognita. Rectè huic præcepto aures accommodabo & cum *Knichen. d. l.* singula ejusdem verba examinabo.

VII.

Generis vicem sustinet SUPERIORITAS: namque ea sublimioris Imperii & honoris, summique dominatus Symbolum

lum est, sibique locum affectat, tam in allodialibus quàm feudalibus.

IIX.

Licet enim in illis libera & franca sit administratio ejusque, ut quoad dominium tam directum, quam utile superiorem quis non profiteatur, *Et. c. 1. §. defuncto. si de feud. fuer. controv.* Attamen quoad Jdictionem, non dispositionem intelligitur, salvo protectionis & supremæ Jdictionis jure *l. 2. & fin. de quadr. præscript.* & vigore superioritatis majestas & dignitas illa etiam in liberos exercetur, *Knichen. d. tr. c. 1. n. 280. & 281.*

IX.

Superioritas autem illa quum non nisi jure quodam Principatus exerceri possit *arg. c. 1. de Feud. March.* notanter dicitur in definitione competere Principibus jura territorialia.

X.

Initio enim ejusmodi excelsitate perpauci ab Imperatore R. decorati sunt & vestiti, quos in partem suæ sollicitudinis adsumserat Imperator Knich. *d. l. n. 289.*

XI.

Principis nomen quamvis propriè Imperatori soli competat, utque is eâ appellatione denotari solet *in LL. Romanis l. Princeps de LL. l. 1. & t. 1. de Constit. Princ. §. sed & quod Inst. de I. N. G. & C.* usu tamen & usurpatione generalius factum, ut Duces, Marchiones, Archiepiscopi, Episcopi & similium majorum feudorum regalem dignitatem habentes vocentur Principes hodiè, idque fit expressè à Friderico I. *in c. 1. in pr. de proh. feud. alien.* Qua in re subjectæ materiæ svasu sub vocabulo Principum non modo intelligo Principes, qui sunt Politici Ordinis, quales sunt Duces, Marchiones, Comites & Barones, sed & eos, qui sunt ordinis Ecclesiastici, videlicet Archiepiscopos & Episcopos. Et quod olim de HERBIPOLENSI EPISCOPO, qui tempore Caroli M. solus specialiter de Ducatu investitus, jus gladii accepit, vulgatum erat dicterium: HERBIPOLIS SOLA ju-

JUDICAT ENSE STOLA: id hodiè ad plures est diffusum, ut non amplius audientiam tantum ut olim, sed & Jdictionem exerceant criminalem, atque ita Principum personas induant, ideoque tanquam Ecclesiasticæ personæ jura superioritatis & regalia non habent, sed tanquam status & imperii Principes illa possident & exercent *Reinkingk de Reg. Sec. lib.1. cl 4. c.9. n.10.* atque tantis honoribus ab Impp. cum cumulati, factum ut Potentissimorum Imperii Principum opes & potentiam, si non superare facilè tamen æquare possint, ut ex aliis refert Heig. *q.4.n.52.* Unde Imperium nostrum Sacrosanctum appellatur & Principes in Ecclesiasticos & Seculares distribuuntur Reinkingk. *d. l.*

XII.

Ea autem jura quæ habent Principes, habent etiam liberæ Imperii civitates *Besolt. de salvo conduct. concl.116. Besold. de Jdict. Imper. R q.17. Rutg. Ruland de Commiss. lib.5. c.4 n.41.* id etiam innuit Münster. *in Cosmograph. lib 3. de Germ. c.22.* quando ita scribit: Gleicher weise wie die Könige vnd Keyser in teutschen Landen hoch begabet die Fürsten vnd Herren, also haben sie auch nochmals aus sonderlicher Gnade vnd Mildigkeit gefreyet die alten Städte/denselben vergönnet eigne Regierung/ rc.

XIII.

Dicitur porro in definitione: Sublimi & regiâ Jdictionis lege concedi jura Superioritatis, hoc accipiendum sub nomine & qualitate der LandsObrigkeit/ vocantur etiam sonderbare Hoheit vnd Oberbotmessigkeit / ut secernantur jura, quæ extra territorium & sine eo expediri & exerceri possunt, ut sunt quæ in voluntaria Jdictione consistunt, *Knich. d.l.*

XIV.

Tandem in definitione dicitur: Ordinario & proprio Marte. De illo in propatulo est, ordinariam Jdictionem nonnisi à Principe vel lege concedi, *Molin. de primogen. Hisp. lib.1. c. 25. n. 12.* De hoc quoq; non minus certum est territoriis in dignitatem regiam evectis Jdictionem proprio & ordinario Marte concedi.

XV.

Fuit quidem & Magistratibus R. Jdictio proprio Jure concessa. Unde rescriptum est *l 5. de Jdict.* More majorum ita comprobatum esse, ut is demum Jdictionem mandare possit, qui eam suo jure non alieno beneficio haberet. Verum hoc ita dicebatur fieri, vel ad differentiam delegatorum, qui nihil proprii habebant *l. 1. § 1. & ibi purpurat. n. 2. ff. de off. ejus cui Mandat. est Jdict.* vel potius suo jure is Jdictionem habere existimabatur, cui hæc eo ipso, quo Magistratus est creatus, concederetur.

XVI.

Hinc jure proprio & jure Magistratus competere æquiparantur, & unum idemque esse reputantur *d. l 1. in pr. ver. quæ v. magistratus jure & c. de off. ejus & c, juncta l 5. de jdict.* & generaliter, quæ jure Magistratus aut proprio jure competunt, mandari possunt *d. l. 5.*

XVII.

Principibus verò Imperii longè pleniori jure scil. territorii, cui, ut alia sic & illa ipsa quasi est annexa. Unde & concesso territorio universaliter successoriâ lege in perpetuum transit ad commodum & utilitatem propriam *Knichen. d. tr. c. 1. n. 388.*

XIIX.

Exinde infertur veram esse, vulgatam & tritam tam in foro quam scholis, Dd. Theoricam; Duces, Marchiones, Comites, &c. immediatos in suo Ducatu, Marchionatu, &c. tantum posse quantum Imperatorem in toto Imperio *Bl. in l. receptitia C. de constit. pecun. Paul. de Castr. consil. 83. incipiente super primo dubio part. 2. Alexand. cons. 1. n. 29. vol. 5.* & alii quos refert *Borcb. in tr. de feud. c. 5. n. 34. & in c. un. quæ sunt regalia n. 7. & seq. & quos prolixâ serie allegat Bachov. ad vol. 1. Tr. disp. 23. th. 1. lit. c.*

XIX.

Non tamen propterea Imperatori pares efficiuntur, sed

co-

relatione habitâ ad subditos suæ provinciæ, in quos eandem vel similem, quam Imperator in universo, habere videntur Jdictionem *Wehn. d. l.* adeo ut Principes Imperii Gratiæ Dei suam dignitatem acceptam ferant; non minus quam summus Princeps in suis rescriptis Epistolis, & Edictis utuntur formulâ, **Wir von Gottes Gnaden.**

XX.

Eâdem etsi formulâ & intitulaturâ olim non solum Principes & Duces, sed & his inferiores usi fuerunt, cujus rei exemplum mihi præbet Excellentiss. Dn. D. Draco Consiliarius & Ordinarius Saxo Coburgicus, Patronus meus honoratiss. *lib. 3. tr. de Orig. & Jure Patric. in append. c. 2. n. 13.* ubi ex actis in causa **Meintz** contra **Erffurdt** inter alia hoc singulariter notat, quod cujusdam Comitis de **Gleichen** literæ sub dato Michaelis ann. Dom. 1277. tale principium habeant: Nos Albertus DEI gratiâ Comes de Gleichen, &c. Hodiè tamen saltem Principes utuntur; quâque in Gallia absque crimine læsæ Majestatis rege inferior uti non potest, Reinkingk *de Reg Sec. & Eccl. lib. 1 cl. 5. c. 6. n. 224.* unde, teste Bodino *lib. 1. de Rep. c. f. pag. 270.* verba hæc DEI GRATIA Ludovicus IX. Franciscum Armoricorum Ducem, de suis rescriptis detrahere jussit.

XXI.

Verum uti hæc inscriptio Principum nostrorum eminentiam & potestatem satis arguit, ita Bodinus quod *d. c. f. p. 269.* eam Divinæ Gratiæ recognitionem, rescriptis, literisque præmitti solitam, inter levissima eorum ponit axiomata, meritò taxatur à Dn. D Draco *d. l.*

XXII.

Ex dictis suâ spontè fluit, quod Principes Imperii in potestate quoad subditos, & regimine, regaliis, actibusq; Jdictionalibus non recognoscant Superiorem. Unde in hujusmodi actibus Jdictionalibus ipsi Imperatori præferuntur, quatenus nemo Principibus subjectus, immediatè recurrere possit ad Imperatorem, nisi causa sit ardua, intolerabilis præjudicii & notoria omnis injustitiæ.

XXIII.

XXIII.

Recognoſcunt autem Principes feudi lege ab Imperatore, & habent ipſius munificâ conceſſione ſublime hoc jus territorii. Per hanc tamen munificam & prolixam Imperatoris conceſſionem ſplendor & dignitas ejus minimè exhauritur, & ſuprema poteſtas imminuitur, ſed magis illuſtrior inde redditur, quandoquidem tanto major & potentior quisq; habetur, quantò melioribus & illuſtrioribus præeſt, ait Juſtin. *Nov. 15. in fin. pr.* eoque nobilior exiſtimatur, qui ſublimius habet ſubjectum *Ariſt. 1. Polit. 5 & 8.* Unde Carolum V. Imperatorem gloriatum ferunt; ſe in Germaniâ regibus, in aliis regnis ac Provinciis, mancipiis ac ſervis imperitare. Zieritz *de princip. int. ipſ. dign. prærog.*

XXIV.

Recognitio autem iſta non officit quo minus erga ſubditos Principes proprio jure uti queant, novâ etſi merum Imperium obtineant feudi conditione, nihilo ſecius fructus Jdictionis proprio veniunt jure. Indeq; Principes ſibi vendicant proprietatem inſtar aliarum rerum, & in territoriis ſuis exercent omnimodam Jdictionem, nec non juribus præeminentiis & privilegiis, tum quoad leges condendas & alia, coruſcant Imperatori indultis *Knicb. d. c. 1. n. 361.*

XXV.

Hinc ex juſtâ & urgente causâ utilitatem publicam concernẽte Principes in ſuo territorio rem alteri poſſunt auferre. Sic ſi dilatanda civitas & civis propinquum habeat fundum, eum Princeps pro dilatandis foſſis civitatis vel extruendo propugnaculo, aut aliâ neceſſitate publicâ poteſt occupare *Gail. lib. 2. obſerv. 56. n. 2.*

XXVI.

Verum, an Princeps, auferens rem privati ex cauſa publicæ utilitatis & neceſſitatis, teneatur ad ſolutionem juſti pretii quæſtionis eſt? Affirmativa ſententia cum *Gail. d. obſerv. 56. n. 8. & Kubach. Decur. 3. quæſt. illuſt. 7.* mihi placet. Maximè enim æquitati, rationi & juſtitiæ conſentaneum eſt, ne ſubditus absque culpa ſuâ invitus re & pretio careat *per text. in l. venditor §. ſi conſtat ff. commun. præd. l. 2. C. in quibus cauſis ſervi, pro præm. liber. accip.*

XXVII.

Ex prædictis infertur, quod licet LL. & statuta condere summæ Majestatis sit Symbolum. Permissum tamen generatim Electoribus & Principibus non secus ac Imperatori jura provincialia vel constitutiones promulgare, & contrarias abrogare, rursumque novas constituere, etiam jura communia inconsulto Imperatore tollere, quod & ad Imperii civitates extendit *Gail. in tr. de Arrest. Imper. c. 9 n. 1.* atque illas in pronunciando Camera attendere tenetur *part. 1. ordin. Cam. tit. 57.* Secus tamen fuit olim in præsidibus provinciarum, qui contra jus statuere nihil potuerunt, *textus in l. formam C. de off. praef. prat.*

XXIIX.

Ex prædictis cuivis etiam facilè obviam esse poterit, statuta Principum Germaniæ malè cum jûre Prætorio propriè sic dicto comparare, & actionem inde in factum descendentem, concedere Panormitanum *c. ult. extr. de off. legat. Tr. disp. 23. vol. 1. th. 1. lib. 1* & illam ut aliæ Prætoriæ, anno finiri, *Sichard. ad Rubr. C. qui admitt. ad bon poss n. 15.* cum propter dictas rationes, magis legibus accensenda esse, & ex iis condictionem ex lege oriri certum evadat, *Bachov. ad d. disp. 23. th. 1. lit. C.*

XXIX.

Intuitu Jdictionis concessæ omnigenæ Principes meritò quoq; sibi vendicant exercitium regalium tàm majorum quàm minorum. Sic jus monetæ licet aliàs sit character inseparabilis Majestatis. Cui alludit Vopiscus, quando duo signa Imperatoria proponit, Purpuram & monetam. Illam ornamenti, hanc potestatis appellat. Eo ipso tamen si vel à summa Majestate id illis sit concessum vel immemoriali præscriptione & consvetudine acquisitum rectè gaudent Principes, siquidem tacitum Principis consensum præ se gerunt, nec tituli allegatione opus habent *arg. l. ex hoc jure §. ductus ff. de aqua quotid. & l. 1. § ult ff. de aq. pluv. &c.* Et sicut monetæ probitas bonæ Politiæ est indicium; ita ejusdem corruptio labascentis, & ad interitum vergentis Reip. certum est præsagium. Lindem. in *dissertat. de verâ & genuin. mutui & imprimis nummi essent.*

thi-

th. 90. Id ipsum etiam historiarum monumenta luculenter testantur. Inter Antonii Caracallæ teterrimi Imperii Carcinomatis actus Tyrannicos recensetur adulteratio monetæ, *Xiphilinus in vita Caracallæ.* Cedrenus de Imperatore Phoca refert, quod depravatione monetaria maximum detrimentũ Reip. attulerit. Quare Principes certis pactis & LL. suæ Reip. debent prospicere, ut nummi legibus monetalibus conformes feriantur, monet *Bornit. in tr. de numm. lib. 1. c. 4. p. 34.*

XXX.

Porro licet jus restituendi, aggratiandi & indulgendi, soli summo Principi propriè competat, attamen ex mero Imperio quod Principibus & statibus est indultum, hodie rectè hanc potestatem restituendi & concedendi impunitatem absolutam sibi vendicant, *arg. l. 1. §. f. ff de quæst. l. Divi fratres ibi: vel in integrum restitutio ff. de pœn.* R. A. zu Speyer de Anno 1526. §. Vnd wiewol der gemeine Mann. ibi: So sol ein jede Obrigkeit etc. R. A. zu Speyer de Anno 1526 §. Es sol sich auch. ibi: Die zu jeder Obrigkeit Bedencken vnd Macht stehen &c. modo tamen non refragetur divini juris auctoritas ceu sunt pœnæ à jure & lege divinâ criminibus dictatæ, Magnificus Dn. Ordinar. Theodor. Præceptor & Patronus meus omni observantiæ cultu prosequendus *disp. 10. colleg. crim. th. 7. lit. B. ver. ab hisce etenim.*

XXXI.

Comites autem & Barones Nobiles, aliique inferiores magistratus, licet mero imperio muniti, attamen tradente Magnif. Dn. Ordinario Theodor. modò citato loco, pœnam corporalem in aliam principe inconsulto mutare nequeunt, idem quoque tradit *Kubach. cent. 2. quæst. illust. decur. 7. q. 3. & 4. arg. l. 4. & l. 31 ff. de pœn.* quodque minus habet dubii in his terris propter constitutionem Provincialem, quâ cautum absque consensu Illustriss. Ducum Saxon. nullam deberefieri gratiam vel remissionem pœnæ sub Rubr. Daß peinliche Sachen / dadurch das Leben verwircket / ohne vnser Bewilligung nicht bürgerlich zu machen.

XXXII.

Magistratibus autem inferioribus superiorem Jdictionem habentibus, potestatem ab ordinariâ pœnâ recedendi non denegat Magnif. Dn. Ordinar. Theodoric. *d. l.* Si illa ex æquitate legibus sit expressa, atque ita in casu quodam, quo duabus personis, quæ in secundo gradu lineæ æqualis collateralis sese miscuerant perpetuam relegationem in Scabinatu hujus loci fuisse dictatam, simulque ob delinquentium ætatem minorem, & alias circumstantias dispensandi, & pœnam relegationis in multam commutandi jus esse, nobilibus quibusdam responsum testatur itidem Magnif. Dn. Ordinar. Theod. *d. l.*

XXXIII.

Concessum quoque est nostris Principibus ex antiquissimo libertatis prætenso & novissimo imperii jure, ut possint cogere militem in própriam & aliorum salutem. R. A. de Anno 1526 §. Darauff &c. *Waremund. ab Erenberg. lib. 1. de fœder. c. 2. n. 56.* & consequenter pacis & securitatis fœdera inter se ferire. *A. B. Carol. 4. tit. 15. ordin. Cam. part. 2. t. 8.* §. So jemand etc.

XXXIV.

Apud Romanos sicut fuit in usu, quod multæ Provinciæ in potentium familiarum patrocinium ac clientelam se dederint; ita haud dubiè ad similitudinem horum patrociniorum Principes nostri in Episcopatus, Civitates Imperii & monasteria sibi vendicant jura Advocatiarum & Protectionum.

XXXV.

Occasione horum quæritur: An Civitas vel alius Status imperii, qui se in clientelam ac patrocinium alterius dedit, ex eo amittat jura superioritatis in suo territorio? Negativam sententiam tueor *arg. l. non dubito §. 1. ff. de captiv. & postlim. reverf.* Jus enim Patronatus, Protectionis vel Advocatiæ non tribuunt Jdictionem Patrono, Protectori vel Advoca-

to,

to, & ideò clientes non efficiuntur subditi, licet se alterius protectioni submittant. Patronus enim & Advocatus nihil est aliud quam defensor, *Wehn. in pract. observ. sub vocab.* Schirmvermonte.

XXXVI.

Insuper non pugnant hæc duo esse in clientela alterius & exercere jura superioritatis in suo territorio. Siquidem clientela illa regulariter nihil est aliud quam quædam quasi confœderatio aut pactum quo Clientes Patronos observant, & hi vicissim eos conservant. Semper enim fit salva Jdictione ordinariâ, *Wehn. d. l.*

XXXVII.

Cæterum hic non prætereundum duco, quod potestas gladii seu merum imperium Principibus nostris hodiè non competat jure Magistratus, & ab iisdem exerceatur, siquidem illud aliis exercendum committunt *Bachov. ad vol. 1. Tr. disp. 3. th. 6. lit. E.*

XXXIIX.

Concessione tamen illâ à Principibus factâ non nisi speciali merum imperium & hodiè transire verius est *arg. l. 1. ff. de officio ejus &c.* non attento quod sub nomine Magistratus plerumque concedi soleat.

XXXIX.

Nec enim olim ideo jure Magistratus competebat, quod Princeps eo ipso quo aliquem v. c. provinciæ præsidem creabat, simul concederet potestatem gladii & criminum executionem, quod contra Cujacium *in l. 131. de V. S. & ad Papin. in l. 1. ff. de officio ejus &c. cum Bachovio d. l.* verissimum existimo, vel ex hac ratione, quod absurdum foret vel Papinianum *in sæpè d. l. 1. de officio ejus &c.* disertissimis verbis merum imperium iis, quæ juri Magistratus competunt, opponere, vel *Ulpianum*

num in lib. 6. de officio procons. negare, à Proconsule merum Imperium legato mandari posse, quorum tamen tempore, imò longè ante ipsos, qui Præfecti prætorio, Proconsules, Præsides creabantur, hoc ipso merum accipiebant imperium, *Bachov. d. l.*

XL.

Hujus tanta est dignitas, ut quædam nationes non hominum, sed Deorum merum imperium existimarint, uti apud veteres Germanos scribit *Tacit. de moribus Germ.* neque animadvertere, neque vincire, neque verberare licuisse, nisi Sacerdotum permissu, non quasi in pœnam, nec Regum, nec Ducum jussu, sed velut Deo imperante, id fiebat. *Vincent. Cabot. libr. 2. disp. 7. c. 5. pag. 203.*

XLI.

Sane hodierno statu, ubi jus temporarium præfecturarum abiit in αὐτοκρατορίας, ut tradit *Bachov d. l. & Knichen. de Jur. territor. c. 1. n. 65.* & merum imperium ab Imperatore in feudum dari solet, hereditarium id & gentilitium efficitur, *Scipio Gentil. lib. 3. de Jdict. cap. 23. Hillig. lib. 17. c. 8. lit. Nn.*

XLII.

Quâ tamen concessione Imperator minimè à se abdicat omnem potestatem. Sic Pharao Rex Ægyptiorum concedendo Josepho omnem potestatem in regno suo, quam ipse usurpavit, & ut Patris Patriæ nomen, ipsius Regis oraculo ferret, supremam tamen potestatem & regii Solii Majestatem sibi reservavit, Genes. 41. v. 40. & 43. quæ reservatio ipso jure isti concessioni annexa fuisset, etiamsi ejus expresse Rex non meminisset *text. in c. dudum §. non igitur de prebend. in 6.*

XLIII.

Quo argumento statuo Principem concedendo Nobili pagum vel villam cum Jdictione omnimodâ, mit allen Gerichten vnd Gerechtigkeiten/ se non privare Jdictione, sed adhuc oẽs actus Jdictionales in pago Nobilis eo insalutato exercere posse, *Kuba. b. centur. 2. decur. 8. quæst. illust. 5.* Jus enim superioritatis & reliqua recognitionis jura sibi semper reservat Princeps investiens quendam cum Jdictione, idque satis luculenter probat Laudatissimæ memoriæ Saxoniæ Princeps Johannes Casimirus, Dn. quondam meus Clementissimus in Recessu provinciali sub dato Coburgk 23. Octob. Anno 1612. §. Hinwiederumb vnsere Ritterschafft etc. ibi: Jedoch vnsere hohe Landesfürstl vnd Centbarliche Obrigkeit/ etc. Atq; his paucis de Principum imperii jure per Dei gratiam disserere licuit, cui sit laus, honor & gloria.

Cl. Dno. DOCTORANDO,

Amico suo pl. æstimando.

EX Legum studiis Patruelis honore coruscat
Justinus, decus & nuper abundè tulit:
Nunc quoque, quæ meritus, dudúmq; brabēā, Georgi
Appetis, & Themidos totus amore cales.
O genus egregium! cui talia germina surgunt;
Cui leges hæc sêcli pondera dura levat.

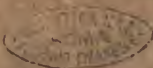
L. Mtoq;
gratulabundus scribebat

PRÆSES.

DUm pugnas, referes magna cum laude trophæa,
Non pugnas ferro, prælia voce geris.
Regum & Nobilium de jure pericula tentas,
Hinc tibi mox tribuet præmia digna Themis.

Sympatriotæ, Commenſali,
& amico meo exopta-
tiſſimo, gratulab. f.

Chriſtoph Philip Richter/
D. & P. P.

F I N I S.